

Svar på spørsmål frå representanten Kongsvik (H) om undervisningstimar i dei vidaregåande- og fagskolane

Spørsmål frå representanten Kongsvik (H) til møtet i Oppko 17. februar 2021:

Spørsmål: Undervisningstimer i de videregående- og fagskolene:

1. Hvor mange skoletimer er gjennomført fysisk, og hvor mange er gjennomført elektronisk?
2. Hvor mange skoletimer er kansellert i forhold til et «normalår uten korona».

Vi ber om tall for tall for fra VGS og fagskolene - fordelt pr skole og linje.

Spørsmål: Etter- og videreutdanning av lærere i den videregående skole.

1. Hvor mange lærere i videregående skole og fagskolene mangler kompetansekravet på 60 studiepoeng i faget de underviser?
2. Hva gjør fylkeskommunen for at flest mulig skal nå kompetansekravet?
3. Følger fylkeskommunen opp lærere som er utdannet før 2014, og som dermed ikke faller inn under kravet om 60 studiepoeng i fag de underviser i, for å sikre at de gjennomfører etter- og videreutdanning?
4. Kan utvalget får en oversikt om lærerene på de videregående skolene har tilstrekkelige kompetanse i alle fag og hvilke fag som eventuelt må prioriteres først for å nå dette?

Svar frå fylkesdirektør opplæring og kompetanse:

Undervisningstimer i de videregående- og fagskolene

1. Hvor mange skoletimer er gjennomført fysisk, og hvor mange er gjennomført elektronisk?

VLFK har ikkje system som skil på kva undervisning som er gjennomført fysisk og kva som er gjennomført digitalt. Skulane har sjølv oversikt over korleis undervisninga har vore organisert for dei ulike utdanningsprogramma. Det finst ikkje rapporteringssystem sentralt som gir denne oversikta. Eit skilje mellom fysisk og digital undervisning vil heller ikkje vere på plass i nytt skuleadministrativt system (VIS) til hausten.

Yrkesfag har blitt prioritert for gjennomføring av praktiske fag i periodar som har vore raude. Der det ikkje har vore fysisk undervisning, har det vore digital undervisning. Det er skilnader internt i VLFK i kor stor grad det har vore naudsynt med digital undervisning. Det har vore meir digital undervisning i skular som har hatt periodar med raudt nivå.

2. Hvor mange skoletimer er kansellert i forhold til et «normalår uten korona».

Vi ber om tall for tall for fra VGS og fagskolene - fordelt pr skole og linje.

I hovudsak, og med få unntak, er timetal i undervisning gjennomført som i eit normalår. Timeplan har blitt tilpassa situasjonen med korona. I nokre tilfelle har deler av undervisninga fått andre former. I tilfelle der undervisning har blitt avlyst, har det vore i samband med omorganisering av undervisninga i overgangen til raudt og gult nivå. I våre system kan vi i dag ikkje rapportere på avlyste timer på overordna nivå. Måten avlyste timer blir registrert på gjer at dei blir omkoda til andre timer. Dette vil endrast med innføring av nytt skuleadministrativt system (VIS), og vi vil då ha god oversikt.

Etter- og videreutdanning av lærere i den videregående skole

1. Hvor mange lærere i videregående skole og fagskolene mangler kompetansekravet på 60 studiepoeng i faget de underviser?

For lærarar i *vidaregåande opplæring* viser vi til forskrift til Opplæringslova, § 14-4. Krav til tilsetting og undervisning i den vidaregåande skule. Frå 01.01.14 blei det spesifisert at den som skal undervise i vidaregåande skule må ha minimum 60 st i det faget ein skal undervise i.

I Vestland fylkeskommune har dei aller fleste lærarane kompetanse slik at dei fyller krava i forskifta ved tilsetting og 60 st i det faget dei skal undervise i.

Unntaket ligg i hovudsak for lærarar som underviser innan dei yrkesfaglege utdanningsprogramma. For denne gruppa kan det vere vanskeleg å få rekruttert tilsette som fyller krav til fagbrev/ sveinebrev, fire års yrkespraksis, to års fagkompetanse utover vidaregåande nivå og pedagogisk kompetanse. Denne gruppa vil dei bli tilsett på vilkår med krav om å ha fullført/påbegynt utdanning innan angitt start og slutt dato. For denne ordninga førast det er ein streng praksis.

For dei som manglar pedagogisk kompetanse, er det mogleg å søkje om studieplass på Praktisk-pedagogisk- utdanning (PPU). For dei som blir tilsett utan to års fagkompetanse innan undervisningsfaget og pedagogisk kompetanse blir det oppmoda om å ta studiet Yrkesfaglærerutdanning (YFL).

Lov om høgare yrkesfagleg utdanning (Fagskuleloven) og NOKUT sin tilsynsforskrift gir krav til kompetanse ved tilsetting ved fagskulane. Den som skal undervise må minimum ha utdanning på fagskulenivå.

2. Hva gjør fylkeskommunen for at flest mulig skal nå kompetansekravet?

Fylkeskommunen samarbeider med skulane og legg til rette for at lærarar som manglar kompetanse kan ta utdanning samstundes som dei arbeider på skulen. Det er stor grad av tilrettelegging og fleksibilitet frå skuleleiga for å få dette til. Skulane kan gjennom fylkeskommunen søkje om statlege stipend til kvalifisering av tilsette som manglar kompetanse, her er oversyn over kvalifiseringsstipend med satsar som kan søkjast om for skuleåret 21-22:

- **Praktisk pedagogisk utdanning** (PPU 60 studiepoeng) - sats 116 000 kr
- **Praktisk pedagogisk utdanning yrkesfag** (PPU-Y 60 studiepoeng) - sats 116 000 kr
- **Yrkesfaglærerutdanning** (YFL 180 studiepoeng) - sats 232 000 kr
- **Studie som gir formell kompetanse for undervisning i skulen for minoritetsspråklege lærarar** - sats 58 000kr per 30 studiepoeng
- **Ferdigstilling av påbegynt lærarutdanning - forsøksordning** - sats 58 000 kr per 30 studiepoeng

Dersom skulen har rekrutteringsbehov innan enkelte fagområde, er det mogleg å søkje rekrutteringsstipend for personar utan tilsetjingsforhold i skulen, for å ta

- **Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag** (PPU-Y 60 studiepoeng) - sats 116 000kr
- **Yrkesfaglærerutdanning** (YFL 180 studiepoeng) - sats 232 000kr
-

3. Følger fylkeskommunen opp lærere som er utdannet før 2014, og som dermed ikke faller inn under kravet om 60 studiepoeng i fag de underviser i, for å sikre at de gjennomfører etter- og

videreutdanning?

I begge dei tidlegare fylkeskommunane har det vore gjennomført kartlegging av lærarane sin kompetanse. I tett samarbeid med skulane er det gitt tilbod om utdanningsmoglegheita slik at den einskilde lærar kan kvalifisere seg.

Døme:

I 2015 fekk Hordaland fylkeskommune ein avtale med OsloMet om studiestad i Bergen for Yrkesfaglærerutdanninga der 28 lærarar innan Bygg og anleggsteknikk, Elektrofag, Teknikk og industriell produksjon fekk tatt utdanninga lokalt. Tidlegare hadde ein hatt erfaring med å gi lærarar som mangla kompetanse tilbod om fagskuleutdanning ved hjelp av frikjøp frå fylkeskommunen. Når lærarane var ferdigutdanna og hadde jobba pliktåra sine, var dei svært attraktive for lokalt næringsliv og dei fleste slutta i skulen. Gjennom Yrkesfaglærerutdanninga var det derfor viktig å gi ei utdanning som gav opplæring til undervisning i skulen.

4. Kan utvalget få en oversikt om lærerene på de videregående skolene har tilstrekkelige kompetanse i alle fag og hvilke fag som eventuelt må prioriteres først for å nå dette?

Det er skuleleiinga som har fullmakt til å tilsette og kompetansefastsette personale til skulane.

Fylkesdirektør for opplæring og kompetanse tek som utgangspunkt at dei fleste tilsette har kompetanse etter krava i Forskrift til Opplæringslova § 14- 4. Det er tett dialog mellom skulane og fylkeskommunen, men det har i dei siste åra vore utfordrande å rekruttere lærarar som har naudsynt kompetanse særleg innanfor programfaga:

- Elektrofag (EL)
- Teknologi og industriell produksjon (TIP) (frå skuleåret 20-21: Teknologi og industrifag)

Det kan på slikt bli behov for fleire språklærarar, spesielt innan framandspråk, og innan realfaga er det krav om ny kompetanse i samband med nye læreplanar. Døme på dette er programmering.

Når det gjeld prioriteringar for Vidareutdanning gjennom **Kompetanse for kvalitet** for skuleåret 21-22:

- realfag
- språkfag
- fag- og didaktiske område som er nye, eller område ein treng meir fokus på, i samband med fagfornyinga, døme Programmering
- fag etter tilråding i frå skulene